

ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΝΕΚΡΟΣ ΚΑΙ ΖΩΝ

συγχρόνως.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ).

Οἱ ἀρχαῖοι Σαδδουκαῖοι μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος ἐζήτησαν νὰ μάθωσι τίνας σύζυγος θὰ ἐθεωρεῖτο φαντασιώδης Ἑβραῖα ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ, ἣτις νομίμως εἶχε συζευχθῆ πέντε συζύγους ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ἐν τούτοις, μολονότι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐτι μάλλον περιεπλάκη ὑπὸ τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας τῶν συζύγων πρὸς ἀλλήλους, ἢ ἀπάγτησις ἦτο ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν ἱκανοποιητικῇ.

Ζήτημα ἀνάλογον περίπου πρὸς τοῦτο ἐπασχολεῖ νῦν τὸν νοῦν καὶ τὰς γνώσεις αὐστριακῶν καὶ οὐγγρων νομομαθῶν, ἀτυχῶς ὅμως χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ εὐλόγος ἐλπίς πλήρους λύσεως. Συνεπεῖα τῆς χαλαρᾶς πωρᾶς ἐνώσεως τῶν δύο τούτων χωρῶν πρὸς ἀλλήλας ὑπὸ πᾶσαν ἄλλην ἐποψίν ἐξαίρεσις τῶν εἰς τὸν στρατὸν ἢ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἀναγομένων, ἀπειροὶ νομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἀνωμαλίαι συχναὶ ἀναπτύσσονται, περιπλέκουσαι ἐξ ἴσου εὐκαιδέυτους τε καὶ ἀπαιδέυτους πολίτας, εἰς ἄρσιν τῶν ὁποίων ὅμως οὐδεμία ἀνεγνωρισμένη ὑφίσταται μέθοδος. Οὕτω γυνὴ τις δύναται νὰ εἴναι χήρα δύο ἀποθανόντων συζύγων ἐν μιᾷ τῶν δύο τούτων χωρῶν, καὶ σύζυγος τοῦ πρώτου αὐτῆς συζύγου ἐν τῇ ἐτέρᾳ· τοῦτο δὲ ταυτοχρόνως καὶ ἐπ' ἀόριστον. Δυνατὸν ἐν Αὐστρίᾳ ν' ἀποβῆ κάτοχος τῆς περιουσίας, ἢν κατέλιπον αὐτῇ οἱ δύο σύζυγοι, νὰ βιάζηται δ' ἐν Οὐγγαρίᾳ ὑπὸ πρακτόρων τῶν ἐπὶ ζωῆς ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν, ζητούντων ἀπ' αὐτῆς νὰ πληρώσῃ τὸ ἐτήσιον ἀσφάλιστρον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ πρώτου αὐτῆς συζύγου. Ἀλλὰ καὶ πλέον ἐτι πιθανὸν πρὸ τοῦ δευτέρου αὐτῆς γάμου νὰ ὑπέστη τὸ φοβερὸν ἀτύχημα τοῦ ν' ἀποβῆ χήρα συζύγου δολοφονηθέντος ἐν τῇ μιᾷ τῶν δύο χωρῶν, σύζυγος δὲ τοῦ ζῶντος αὐτῆς συζύγου ἐν τῇ ἐτέρᾳ. Ἀληθῶς αἱ πιθαναὶ περιπτώσεις ὑπὸ τὸ δυαδικὸν σύστημα, ὅπερ ἐπικρατεῖ ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ, εἰσὶν ἀπειροὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ ἄλυτοι τὸν χαρακτῆρα.

Ἡλαφρὸν παράδειγμα μιᾶς τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων ἀποτελεῖ ἤδη τὸ θέμα ζωηρᾶς συζητήσεως ἐν τοῖς τῶν νομομαθῶν κύκλοις ἐν Βιέννῃ καὶ Βουδαπέστη. Ἀθίγγανος καλούμενος Σιπόζ, οὐγγρικὴν δ' ἔχων ὑπηκοότητα ἐληστεύθη καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν Δούναβιν πρὸς τὴν Βιέννην ὑπὸ τινος καλουμένου Φραγγίσκου Πέτρου, ὅστις ἄρτι ἐδικάσθη καὶ, τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ ἀποδειχθείσης, κατεδικάσθη εἰς θάνατον ἐπὶ τῷ κακουργήματι. Τὸ σῶμα τοῦ φονευθέντος οὔτε ἀνεκλύθη οὔτε πιθανῶς ἀνακαλυφθήσεται. Καὶ ὅμως οἱ δικασταὶ ἐπέστησαν ἀναμφιβόλως ὅτι ὁ Σιπόζ ἐπνίγη πρᾶγματι ἢ ὅτι ὁ Φραγγίσκος Πέτρος εἶναι ὁ δολοφονήσας αὐτόν. Τοῦ κακουργήμα-

τος ἐν Βιέννῃ τελεσθέντος, αὐτόθι δὲ διεξαχθείσης καὶ τῆς δίκης τοῦ κακούργου ἢ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐκδοθείσα ἀπόφασις καὶ τὰ συμπεράσματα ἄτινα λογικῶς δύναται ἐκ ταύτης νὰ ἐξαχθῶσιν, εἰσὶν ἐγκυρα ἐν Αὐστρίᾳ· ἀλλ' ὁ δολοφονηθεὶς ἦτο οὐγγρος ὑπήκοος. Πάντα δὲ τὰ εἰς τὸν θάνατον, τὴν περιουσίαν, τοὺς κληρονόμους, τοὺς διαδόχους καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ ἀναγόμενα ζητήματα κανονίζονται ὑπὸ τοῦ οὐγγρικοῦ νόμου. Ἦδη κατὰ τὸν οὐγγρικὸν νόμον ὁ ἀθίγγανος Σιπόζ ζῆ εἰσέτι καὶ ἔχει καλῶς, θὰ ἐξακολουθήσῃ δὲ ζῶν καὶ καλῶς ἔχων καὶ μετὰ τὸν ἐν Βιέννῃ ἀπαγχονισμὸν τοῦ δολοφόνου αὐτοῦ! Οὐδεμία ὑπάρχει ἰατρικὴ μαρτυρία περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· τῶν αὐστριακῶν δὲ δικαστηρίων θεωρουμένων ὑπὸ τοῦ οὐγγρικοῦ κράτους ὡς ξένων ἰδρυμάτων ἢ ἀποφασίς τοῦ βιενναίου κακουργοδοκεῖου οὐδεμίαν ἀπολύτως ἔχει ἀξίαν ὡς ἀποδείξεις τοῦ θανάτου τοῦ ἀθιγγάνου. Ἄν ὁ Φραγγίσκος Πέτρος κατῶρθου νὰ δραπετεύσῃ εἰς Οὐγγαρίαν πρὸ τοῦ ἀπαγχονισμοῦ αὐτοῦ θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς ὄλως ἀθῶος καὶ θὰ ἐδικάζετο ἐκ νέου διὰ τὸ κακούργημα, δι' ὃ καὶ θὰ ἀπαγχονίζετο. Ὁ περὶ κληρονομίας νόμος δὲν δύναται κατὰ συνέπειαν νὰ ἐφαρμοσθῆ ἐπὶ τῆς ἐν Οὐγγαρίᾳ περιουσίας τοῦ θύματος αὐτοῦ, οὔτε οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ δύναται νὰ λάβωσι καὶ ἐν ἐπιλεπτόν ἐκ τῆς περιουσίας ἐκείνου, ἂν μὴ πρότερον κατορθώσωσι ὥστε ν' ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ τοῦ κράτους ὁ θάνατος ἐκείνου.

Τρεῖς ὑπάρχουσι μέθοδοι πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἐκάστην τῶν ὁποίων εἶναι ἔτοιμοι ν' ἀποδειχθῶσιν οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ. Δυνατὸν ν' ἀποδειχθῆ ὁ θάνατος προσώπου τινὸς διὰ πάντας τοὺς νομικοὺς σκοπούς, ἂν κατορθωθῆ ν' ἀποδειχθῆ ὅτι κατὰ τινὰ δεδομένην ἡμέραν παρετηρήθη ἐν καταστάσει ἐπικειμένου θανάτου καὶ ὅτι ἐπὶ τρία κατόπιν ἔτη οὐδεὶς ἐγένετο λόγος περὶ αὐτοῦ ὡς ζῶντος. Αὕτη εἶναι ἡ δικονομικὴ μέθοδος τὴν ὁποίαν φυσικῶς θὰ προὔτιμων οἱ νόμιμοι κληρονόμοι· φαίνεται ὅμως ὅτι ἐν τῇ παρούσῃ περιστάσει ἢ ἀπόδειξις τοῦ ἐπικειμένου περὶ θανάτου κινδύνου δὲν εἶναι ἐπαρκῶς πειστικῇ, ὥστε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰ οὐγγρικά δικαστήρια. Ἐτερος τρόπος νομικῆς ἀποδείξεως τοῦ θανάτου προσώπου τινὸς εἶναι τὸ ν' ἀναμείνη τις τὴν πάροδον ὀγδοήκοντα ὄλων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, νὰ πιστοποιήσῃ δ' εἶτα ἀρμοδίως ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν τῶν διαρυσάντων ὀγδοήκοντα ἐτῶν οὐδὲν περὶ τοῦ προσώπου ἐκείνου ἠκούσθη. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Σιπόζ ἤγε τὸ 55 τῆς ἡλικίας ἔτος καθ' ἣν στιγμὴν ἐφονεύθη, οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ ὀφείλουσι ν' ἀναμείνωσι ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν ὅλην, ἢτοι μέχρι τοῦ 1917 πρὶν ἢ ἐπιτύχωσι τῆς ὑπὸ τοῦ κράτους ἀναγνωρίσεως τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Τὸ χρονικὸν ὅμως τοῦτο διάστημα εἶναι τόσον μακρὸν, ὥστε δυσχερῶς δύναται τις ν' ἀναμείνη τὴν παρέλευσιν αὐτοῦ πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ἰδίων δικαιομάτων, καθόσον μάλιστα οὐδεὶς κέκτηται τὴν βε-

βαιότητα ὅτι θὰ ζήσῃ ἐφ' ἱκανόν ὥστε ν' ἀπολαύσῃ αὐτῶν ἢ καὶ ἀπλῶς ν' ἀποκτήσῃ αὐτὰ ἐπὶ τέλους. Καὶ ὅμως ἀδύνατον νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα ἐντὸς βραχυτέρας χρονικῆς περιόδου. Ἀλλὰ καὶ τρίτον ὑπάρχει μέσον ἐπιτυχίας τοῦ αὐτοῦ ἀποτελέσματος, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι διὰ τὰς παρούσας περιπτώσεις συνεπλάγεται ἀπώλειαν χρόνου πολλῶ περισσοτέρου ἢ κατὰ τὴν δευτέραν μέθοδον. Πᾶς Οὐγγρος δύναται νὰ κηρυχθῇ διὰ πάντας τοὺς νομικοὺς σκοποὺς ὡς θανών, ἂν καταστῇ δυνατὸν ν' ἀποδειχθῇ ἐπὶ τριάκοντα διαδοχικὰ ἔτη ὅτι οὐδέποτε μετὰ βασιμότητος ἐγένετο λόγος περὶ αὐτοῦ ὡς ζώντος.

Κατὰ συνέπειαν ὁ ἀθίγγανος Σιπόζ θεωρεῖται ἤδη ὡς ζῶν ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ ἐν Οὐγγαρίᾳ ἐπικρατοῦντος νόμου καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ θεωρούμενος τοιοῦτος καθ' ὅλην τοῦλάχιστον τὴν προσεχῆ εικοσιπενταετίαν· ἐπειδὴ δὲ ζῶν πρόσωπον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κληρονόμους οὐδὲν ζήτημα διανομῆς τῆς περιουσίας αὐτοῦ δύναται νὰ ἐγερθῇ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐν Οὐγγαρίᾳ. Ἄν οὗτος ἐκέκμητο οἰαδῆποτε ἐν Αὐστρίᾳ κτήματα, ταῦτα θεωρηθήσονται ὡς περιουσία ἀποθανόντος ἤδη προσώπου καὶ ἀρμοδίως παραχωρηθήσονται τοῖς κληρονόμοις αὐτοῦ. Ἡ χήρα τοῦ ἀθιγγάνου εἶναι σύζυγος ἀνδρὸς ζώντος ἐν Οὐγγαρίᾳ, οὐδὲ δύναται νὰ συζευχθῇ ἐκεῖ ἐκ νέου κατὰ τὴν προσεχῆ εικοσιπενταετίαν. Τὴν στιγμὴν ὅμως καθ' ἣν διαβαίνουσα τὰ μεθόρια, θὰ εἰσελθῇ εἰς Αὐστρίαν θεωρεῖται ἐκ νέου ὡς χήρα καὶ εἶναι ἐλευθερά νὰ ἐκλέξῃ ἕτερον σύντροφον τοῦ βίου. Ἄλλ' ὁ νέος οὗτος γάμος θὰ ἦτο νόμιμος καὶ ἔγκυρος ἐν Αὐστρίᾳ μόνον, διότι ἐν Οὐγγαρίᾳ αὕτη θὰ ἐθεωρεῖτο ἀκόμη ὡς κυρία Σιπόζ, σύζυγος ζώντος εἰσέτι ἀνδρὸς, ἐν ἄλλαις λέξεσι θὰ ἦτο αὕτη σύζυγος δύο ἀνδρῶν ζώντων ἀμφοτέρων, παρ' οὐδενὸς δὲ τῶν ὁποίων ἔτυχε διαζυγίου. Τὰ ἐκ τοῦ δευτέρου συζύγου τέκνα αὐτῆς δὲν θὰ ἀνεγνωρίζοντο ἐν Οὐγγαρίᾳ ἐκτὸς ἐὰν συγκατετίθετο νὰ ἐγγράψῃ αὐτὰ ὡς τέκνα τοῦ Σιπόζ, τοῦθ' ὅπερ δὲν θὰ ἠδύνατο ν' ἀποκρούσωσιν οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἂν ἡ ἀτυχῆς γυνὴ ἔχῃ τὴν ἀπαιτουμένην εὐκαιρίαν καὶ ἀπάθειαν, μεθ' ἧς νὰ σταθμίσῃ πάσας ταύτας τὰς πιθανότητας, ἀναρμοδιότητος καὶ παραδοξολογίας δυνατὸν νὰ εὔρεθῇ πάραυτα ἐν τῇ θέσει ἐκεῖνου ὅστις, συζευχθεὶς τὴν ἐκ τῆς δευτέρας συζύγου πενθερὰν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἠγέρθη πρῶταν τινὰ, ἀνακαλύψας μετ' ἐκπλήξεως ὅτι ἦτο ὁ πάππος τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ.

Γ. Κ. Α.

ΝΟΡΒΗΓΙΑΚΟΣ ΠΑΜΟΣ*

ΠΕΡ ΖΥΝΤ.—Ὁχι, ἔφυγε πρὸ μὴνός περίπου. Καὶ ἐν τούτοις διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο ἤλθομεν εἰς διένεξιν μετὰ τοῦ σιδηρουργοῦ.

ΝΕΑΝΙΑΣ ΤΙΣ.—Πῶς λοιπόν;

ΠΕΡ ΖΥΝΤ.—Εἶχον μεταβῆ εἰς τὸ σιδηρουργεῖόν του, καὶ παρεκάλεσα αὐτὸν νὰ θραύσῃ τὸ κάρυον τοῦ διαβόλου. Ὁ Ὀσλάκ λοιπὸν ἐσκέφατο, εἶτα δὲ ἔλαβε λαβίδα ὅπως κᾶλλιον καὶ στερεώτερον συλλάβῃ τὸ κάρυον. Εἶτα ἔθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ἄκμονος, σπηριχθεὶς δὲ ἐπὶ τῶν δύο παχέων κνημῶν του, ἔπαλλε τὴν σφύραν αὐτοῦ.

ΦΩΝΗ ΤΙΣ (μεταξὺ τοῦ πλήθους).—Τὸν ἐφόνευσε τοῦλάχιστον;

ΠΕΡ ΖΥΝΤ.—Ἐκτύπησε τόσον δυνατὰ ὅσον δύναται ἄνθρωπος τις. Διὰ τοῦ κτυπήματος αἱ λαβίδες ἐθραύσθησαν. Ὁ διάβολος συστελλόμενος, μετεμορφώθη τότε εἰς πυρίνην γλώσσαν, ὤρμησε μετ' ἀστραπιαίας ταχύτητος, διατρήσας δὲ τὴν στέγην ἐγένετο ἄφαντος, ἐγκαταλιπὼν μακρὰν σχισμίδα ἐπὶ τοῦ τοίχου.

ΗΘΛΑΟΙ.—Καὶ ὁ σιδηρουργός;

ΠΕΡ ΖΥΝΤ.—Ἐτριβε τὰς χεῖρας, διότι οἱ δάκτυλοί του εἶχον κατῆ. Ἐκτοτε ἡ φιλία ἡμῶν ἐξέλιπεν! (Πάντες ἤρξαντο γελῶντες).

ΤΙΝΕΣ.—Ὡραία ἱστορία!

ΛΑΛΟΙ.—Εἶναι ἡ τελευταία του.

ΠΕΡ ΖΥΝΤ.—Νομίζετε ὅτι τὴν ἐπενόησα;

ΑΝΗΡ ΤΙΣ.—Συγγνώμην, δὲν σὰς κατηγορῶ διὰ τοῦτο, διότι τὸ μεγαλειότερον μέρος τῆς ἱστορίας τὸ ἐγνώριζον καὶ ἀπὸ τὸν πάππον μου.

ΠΕΡ ΖΥΝΤ.—Νομίζετε ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ λέγω ψεῦδη. . . προκειμένου νὰ διασκεδάσω;

Ο ΑΝΗΡ.—Βέβαια, σὺ πάντοτε ἐπιθυμεῖς νὰ διασκεδάζῃς.

ΠΕΡ ΖΥΝΤ.—(ἐμμένων εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ἰδέαν). ὦ! Δύναμαι νὰ κρατῶμαι ἐπὶ ἵππου τετραποδῆται βαίνοντος καὶ χρεμετίζοντος εἰς τὸν ἀέρα.—Καὶ ἀκόμη μεγαλειότερα πράγματα δύναμαι νὰ κάμω. Ὅστις δὲν μὲ πιστεύει, εἶναι ἄνθρωπος πτωχὸς τῷ πνεύματι! (Πάντες θορυβωδῶς γελῶσιν).

ΦΩΝΗ ΤΙΣ (ἐν τῷ πλήθει). Τότε λοιπὸν τρέχε τετραποδῆται εἰς τὸν ἀέρα!

ΛΑΛΑΙ ΦΩΝΑΙ.—Ναί, ἀγαπητέ Περ Ζύντ, σὲ καθκετεύομεν.

ΠΕΡ ΖΥΝΤ.—Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μὲ καθικετεύητε τόσον. Θὰ ἔλθω ἔφιππος ὡς ἀστραπή, πάντες δὲ ἀνεξαίρετως θὰ πέσητε εἰς τοὺς πόδας μου!

ΓΕΡΩΝ ΤΙΣ.—Δὲν βλέπετε; εἶναι μεθυσιμένος!

ΕΤΕΡΟΣ.—Εἶναι εὐθήης!

ΕΤΕΡΟΣ.—Ἀγύρτης!

ΤΡΙΤΟΣ.—Τί ψεύστης!

(*) Ἴδε ἀριθ. σελ. 7, 131—133.